

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Пленарне засідання сорок другої позачергової сесії восьмого скликання

Р І Ш Е Н Н Я

29 квітня 2025 року

№ 977

Про виконання обласної програми «Екологічні ініціативи Полтавської області на 2022 – 2024 роки»

Керуючись пунктом 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою реалізації повноважень обласної ради щодо заслуховування звітів про їх виконання та оцінку їх ефективності,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

звіт про виконання обласної програми «Екологічні ініціативи Полтавської області на 2022 – 2024 роки», затвердженої рішенням пленарного засідання десятої позачергової сесії обласної ради восьмого скликання від 24 грудня 2021 року № 371, що додається на 7 аркушах, взяти до відома.

Голова обласної ради

Олександр БІЛЕНЬКИЙ

Додаток
до рішення пленарного засідання
сорок другої позачергової сесії
обласної ради восьмого скликання
29.04.2025 № 977

ЗВІТ
про виконання обласної програми «Екологічні ініціативи
Полтавської області на 2022 – 2024 роки»

Рішенням пленарного засідання десятої позачергової сесії Полтавської обласної ради восьмого скликання від 24 грудня 2021 року № 371 затверджено обласну програму «Екологічні ініціативи Полтавської області на 2022 – 2024 роки» (далі – Програма).

Мета Програми передбачала залучення широкого кола громадян та активізацію їх співпраці з органами місцевого самоврядування, виконавчою владою в напрямку підвищення екологічної свідомості шляхом об'єднання ресурсів та зусиль задля вирішення екологічних питань.

Відповідальним виконавцем Програми визначено Полтавську обласну раду, виконавчий апарат обласної ради, Полтавську обласну державну (військову) адміністрацію.

Учасниками Програми є Полтавська обласна рада, Полтавська обласна державна (військова) адміністрація, Управління майном обласної ради, комунальна установа Полтавської обласної ради з експлуатації адміністративних будівель, органи місцевого самоврядування Полтавської області.

Протягом 2022 – 2024 років здійснювалась реалізація напрямів діяльності та заходів Програми, а саме проведено наступну роботу:

- підвищено обізнаність територіальних громад щодо поводження з відходами;
- організовано та проведено конкурси екологічних громадських ініціатив;
- створено умови для підвищення культури поводження з небезпечними побутовими відходами.

З року в рік екологічні ініціативи в Полтавській області набували все більшої популярності серед місцевих жителів. Це особливо важливо в умовах воєнного часу, коли екологічні питання набувають критичної ваги через численні ризики для довкілля та здоров'я громадян. Небезпечні наслідки війни, такі як забруднення повітря, води, ґрунтів, а також знищення природних ресурсів, вимагали системного підходу до їх вирішення. У цьому контексті громади області активно долучалися до реалізації заходів Програми, спрямованих на поліпшення екологічної ситуації своїх територій.

У 2022 році виконання Програми, враховуючи введення воєнного стану, багато запланованих заходів не були реалізовані в повному обсязі.

Відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» та Указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), розпорядженням голови обласної ради від 11 квітня 2022 року № 57 «Про перенесення строків проведення заходів» було призупинено проведення Конкурсу екологічних громадських ініціатив Полтавської області (далі – Конкурс).

В 2022 році, через обмеження, встановлені постановою Кабінету Міністрів України від 9 червня 2021 року № 590 (зі змінами та доповненнями), придбання необхідних товарів та послуг для реалізації заходів Програми не проводилось.

За напрямом 3 «Створення умов для підвищення культури поводження з небезпечними побутовими відходами», було організовано збір і подальшу утилізацію використаних небезпечних побутових відходів у 10 громадах

Полтавської області за допомогою спеціалізованого автомобіля (далі – обласний екобус). Всього у 2022 році було зібрано понад 403,5 кг батарейок, 2 175 люмінесцентних ламп і 115 термометрів.

Послуга збору небезпечних побутових відходів була безкоштовною для мешканців Полтавської області. Кожен житель села, селища чи міста мав можливість у визначений час прийти та здати використані батарейки, лампи або термометри для утилізації.

Фінансування збору зазначених небезпечних побутових відходів здійснювалось за партнерським механізмом: 50 % вартості утилізації сплачувала Комунальна установа Полтавської обласної ради з експлуатації адміністративних будівель (далі – КУПОР) за кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, 50 % покривала сільська, селищна або міська рада, що включало витрати на транспорт, паливно-мастильні матеріали та оплату роботи водія.

5 грудня 2022 року між КУПОР та Товариством з обмеженою відповідальністю «Полекозахист» був укладений договір щодо прийому та подальшої утилізації небезпечних відходів, зокрема батарейок, люмінесцентних ламп та термометрів. У межах виконання договору з обласного бюджету було спрямовано 35,24 тис. грн.

На початок 2022 року плановий обсяг фінансування заходів Програми з обласного бюджету становив 6 950,00 тис. грн. Однак через вплив умов воєнного стану, заплановані бюджетні видатки за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища були скорочені до 199,40 тис. грн. Фактично було спрямовано 35,24 тис. грн на збір небезпечних відходів обласним екобусом з подальшою їх утилізацією.

У 2023 році виконання Програми, відповідно до розпоряджень голови обласної ради:

- відновлено Конкурс (29.03.2023 № 79 «Про внесення змін до розпорядження голови обласної ради від 11.04.2022 № 57 "Про перенесення строків проведення заходів"»);

За напрямом 1 «Підвищення обізнаності територіальних громад щодо поводження з відходами» було проведено наступні заходи:

- з метою ознайомлення мешканців Полтавської області з умовами подачі проєктів, організовано вебінар для представників сільських, селищних та міських рад Полтавської області на тему «Конкурс екологічних громадських ініціатив Полтавської області 2023 року», м. Полтава, 48 учасників;

- для залучення мешканців Полтавської області до активної участі в Конкурсі з 4 по 15 травня 2023 року проведено семінари-тренінги з написання проєктів для представників сільських, селищних та міських рад Полтавської області, м. Полтава, понад 70 учасників;

- з метою нагородження переможців проєктів Конкурсу проведено підсумковий захід EkoDAY 1.0 на базі Полтавського художнього музею В.В. Бажана, м. Полтава, 31 учасник.

За напрямом 2 «Організація та проведення Конкурсу громадських екологічних ініціатив» профінансовано та реалізовано громадські екологічні ініціативи 2023 року.

У 2023 році подано 91 проєкт із 39 територіальних громад Полтавської області. До участі в електронному голосуванні допущено 85 проєктів, за які мешканці області віддали 38 048 голосів. У середньому 1 проєкт отримав 448 голосів підтримки (у 2021 році – 441 голос/проєкт). Перемогу здобула 31 проєктна ініціатива з 14 територіальних громад Полтавської області.

Сума фінансування з обласного бюджету становила 6 000,00 тис. грн (у 3 рази більше, ніж у 2021 році): для селищних рад – 1 740,00 тис. грн; для міських рад – 2 040,00 тис. грн; для сільських рад – 2 220,00 тис. грн.

Вартість одного проєкту становила 500,00 тис. грн (до 250,00 тис. грн з обласного бюджету та 250,00 тис. грн або більше з бюджетів місцевих рад), що у 5 разів більше, ніж у 2021 році.

Зобов'язання обласної ради щодо співфінансування переможців Конкурсу виконано на 100 %. Для реалізації ініціатив, які отримали найбільшу підтримку через електронне голосування, з обласного бюджету було спрямовано 5 410,75 тис. грн. У 2023 році було реалізовано 29 екологічних ініціатив.

За напрямом 3 «Створення умов для підвищення культури поводження з небезпечними побутовими відходами» у 2023 році здійснено важливі кроки для поліпшення збору та утилізації небезпечних відходів.

Обласний екобус відвідав 14 громад Полтавської області, що на 4 громади більше, ніж у 2022 році. Загалом було зібрано: батарейок – 2,1 т (на 19 % більше, ніж у 2022 році), люмінесцентних ламп понад 8,0 тис. шт (на 27 % більше, ніж у 2022 році), термометрів – 110 шт. Рекордсменами стали Миргородська, Лубенська, Зіньківська міські територіальні громади, які продемонстрували значну активність у зборі небезпечних побутових відходів.

11 вересня 2023 року між КУПОР та Товариством з обмеженою відповідальністю «Олестас ЕКО» був укладений договір щодо прийому та подальшої утилізації небезпечних відходів, зокрема батарейок, люмінесцентних ламп та термометрів. Всього у 2023 році для утилізації зазначених відходів з обласного бюджету було виділено 113,57 тис. грн.

У 2023 році плановий обсяг фінансування заходів Програми з обласного бюджету становив 6 550,00 тис. грн. Фактично на виконання Програми було спрямовано 5 574,31 тис. грн, що складає 85 % від запланованої суми.

За третій рік виконання Програми за напрямом 1 «Підвищення обізнаності територіальних громад щодо поводження з відходами» було проведено наступні заходи:

- з метою ознайомлення та залучення мешканців області до умов подачі та написання проєктів Конкурсу вебінар для представників сільських, селищних та міських рад Полтавської області, м. Полтава, 100 учасників;

- з метою нагородження переможців проєктів Конкурсу 6 підсумкових заходів у громадах Полтавської області (Петрівсько-Роменській, Лубенській,

Миргородській, Пирятинській, Градизькій та Новосанжарській громадах), 31 особа.

Ці заходи сприяли підвищенню обізнаності та залученню громад до участі в Конкурсі, а також стали важливим етапом у реалізації екологічної політики області.

За напрямом 2 «Організація та проведення Конкурсу громадських екологічних ініціатив» профінансовано та реалізовано переможні громадські екологічні ініціативи.

У 2024 році було подано 95 проєктів із 41 територіальної громади Полтавської області. До участі в електронному голосуванні допущено 80 проєктів. Загальне охоплення переможних громад склало 68 %, що на 7,5 % більше порівняно з 2023 роком. Перемогу здобула 31 ініціатива в 18 територіальних громадах.

Суспільна підтримка ідей зросла на 35 %: у 2024 році за проєкти було віддано 51 234 голоси (у 1,4 рази більше, ніж у 2023 році). Середня кількість голосів за один проєкт зросла до 640 (на 42 % більше у порівнянні із 2023 роком).

Сума фінансування з обласного бюджету становила 6 000,00 тис. грн: для селищних рад – 1 860,00 тис. грн; для міських рад – 1 860,00 тис. грн; для сільських рад – 2 280,00 тис. грн.

Вартість одного проєкту становила 500,00 тис. грн (до 250,00 тис. грн з обласного бюджету та 250,00 тис. грн або більше з бюджетів місцевих рад).

Зобов'язання обласної ради щодо співфінансування переможців Конкурсу виконано на 100 %. Для реалізації ініціатив, що здобули найбільшу підтримку через електронне голосування, з обласного бюджету було спрямовано 5 760,39 тис. грн. Протягом 2024 року усі переможні проєкти Конкурсу були успішно реалізовані, що стало важливим кроком у напрямку покращення екологічної ситуації в регіоні.

За напрямом 3 «Створення умов для підвищення культури поводження з небезпечними побутовими відходами» обласний екобус відвідав 14 громад Полтавщини. Загалом було зібрано: батарейок – 1,2 т; люмінесцентних ламп – 7,8 тис. шт; термометрів – 240 шт (на 130 шт більше, ніж у 2022 році). Рекордсменами стали Зіньківська, Лубенська, Миргородська міські територіальні громади.

27 серпня 2024 року між КУПОР та Товариством з обмеженою відповідальністю «Науково-виробнича компанія “Укрекопром”» було укладено договір № 151 на надання послуг з прийому та подальшої утилізації небезпечних відходів, таких як люмінесцентні лампи, термометри та батарейки. Всього у 2024 році для утилізації зазначених відходів з обласного бюджету було виділено 108,35 тис. грн.

У 2024 році плановий обсяг фінансування заходів Програми з обласного бюджету становив 6 932,00 тис. грн. Фактично на виконання Програми було спрямовано 6 174,12 тис. грн, що складає 89 % від запланованої суми.

Протягом 2022 – 2024 років в рамках Програми були здійснені значні кроки для покращення екологічного стану територій Полтавської області. Зокрема, через введення воєнного стану в 2022 році частину заходів не вдалося реалізувати в повному обсязі. Однак у наступні роки Програма була успішно відновлена та продовжила свою реалізацію.

Протягом трьох років обласний екобус здійснював систематичний збір та утилізацію небезпечних відходів, поступово розширюючи охоплення територій області. Це дозволило залучити до Програми нові громади та забезпечити ефективне управління небезпечними відходами.

В межах Програми між КУПОР та спеціалізованими підприємствами були укладені договори на утилізацію небезпечних відходів, що забезпечило їх повну та ефективну утилізацію.

За три роки плановий обсяг фінансування заходів Програми з обласного бюджету становив 13 681,40 тис. грн. Фактично було спрямовано 11 783,67 тис. грн, що складає 86 % від запланованої суми (див. табл. 1).

За 2022 – 2024 роки виконання програми ми спостерігаємо стабільне зростання рівня екологічної свідомості серед населення, активізацію місцевих ініціатив, а також покращення в стані довкілля. Громадяни, органи місцевого самоврядування спільно працювали над вирішенням нагальних екологічних проблем, що дозволило зменшити негативний вплив на природу, навіть у складних умовах війни.

Таблиця 1. Обсяги фінансування Програми з обласного бюджету на 2022 – 2024 роки

Рік	Планові обсяги фінансування на рік, тис. грн	Фактичні обсяги фінансування на рік, тис. грн	План/факт у %
2022	199,40	35,24	18
2023	6 550,00	5 574,31	85
2024	6 932,00	6 174,12	89

Поступове збільшення фінансування у 2023 та 2024 роках дозволило ефективно реалізувати екологічні ініціативи та досягти значних поліпшень екологічної ситуації в регіоні. Це свідчить про стійкість та важливість Програми, яка, незважаючи на виклики, пов'язані з війною, продовжує підтримувати розвиток екологічних проєктів на регіональному рівні.

Перемога громадських екологічних ініціатив стимулювала місцеві ради Полтавської області враховувати конкретні потреби мешканців та інвестувати кошти місцевого бюджету в розвиток територій громад. Це підтверджує зростаючу роль місцевих ініціатив у формуванні екологічної політики та покращенні якості життя на місцях (див. табл. 2).

**Таблиця 2. Обсяги фінансування проєктів-переможців Конкурсу
за 2022 – 2024 роки**

Рік	Фактичні обсяги фінансування на рік, тис. грн
2022	0,00
2023	5 410,75
2024	5 760,39

Динаміку результативних показників (показників успішності) Програми наведено в табл. 3.

**Таблиця 3. Кількісні показники оцінки ефективності реалізації Програми
за 2022 – 2024 роки**

Показники успішності Програми	Прогнозоване значення	Фактичне значення	Відхилення
1. Чисельність громадян, залучених до реалізації місцевих громадських ініціатив, осіб:			
2022 рік	340	-	- 340
2023 рік	360	372	+ 12
2024 рік	360	435	+ 75
2. Чисельність громадян, що охоплені інформаційно-просвітницькими, промоційними, навчальними заходами, осіб:			
2022 рік	320	-	- 320
2023 рік	340	149	- 191
2024 рік	340	500	+160
3. Кількість громадських ініціатив, погоджених на фінансування з обласного бюджету (на умовах співфінансування з місцевих бюджетів), од:			
2022 рік	128	-	- 128
2023 рік	130	31	-99
2024 рік	130	31	- 99
4. Кількість територіальних громад області, охоплених Програмою, од:			
2022 рік	20 - 25	10	- 15
2023 рік	20 - 25	39	+ 14
2024 рік	20 - 25	41	+ 16
5. Кількість проведених семінарів, занять, лекцій з підвищення громадської свідомості, од:			
2022 рік	15	-	- 15
2023 рік	15	4	- 11
2024 рік	15	6	- 9

**Заступник керуючого справами –
начальник відділу організаційного
забезпечення діяльності ради
виконавчого апарату обласної ради**

Оксана ЛЕВАКІНА